

UMÍ ČÍST VODU

Vyhrál několik zlatých medailí na juniorském mistrovství světa v muškaření a v současnosti je trenérem českého týmu. Voda a život v ní zajímá Martina Musila i odborně, na Fakultě rybářství a ochrany vod zkoumá raky. Letos ho čeká stáž v Bruselu.

„Co je štěstí? Muška jenom zlatá.“ Věta, kterou lidé znají nejspíše z filmu Škola, základ života, není jen metaforou pomijivosti. Pro Martina Musila, osmadvacetiletého doktoranda z Fakulty rybářství a ochrany vod, má zcela konkrétní význam. Na mušku loví ryby od útlého mládí. A chytit na ni urostlého pstruha nebo lipana je pro něj vždy stejný pocit, jako by to bylo poprvé.

Ryby chytá tak dobře, že už má několik titulů mistra České republiky i mistra světa. Zaměřuje se na disciplínu zvanou muškaření. „O ní se říká, že je královnou rybářského sportu,“ vysvětluje Martin, kterého k rybařině přivedl zejména jeho dědeček. „Je to ta nejsložitější disciplína, jak ulovit rybu. U nás zejména lososovitou v řece nebo potoce, ale ve světě je neméně populární muškaření na jezerech a na moři. Na mušky se loví i žraloci,“ objasňuje.

Muška může mít mnoho podob. Může jít o imitaci různých stádií vodního hmyzu – jepic, chrostíků nebo muchniček. Nástrahami mohou být také napodobeniny rybiček, myši nebo žab. Nepoužívají se olůvka, a dohodit tak návnadu třeba dvacet metrů daleko není možné bez speciální muškařské šňůry. „Nejdůležitější je ale dovednost. Ovládnout muškařské umění vyžaduje měsíce tvrdého tréninku nejen u vody, ale třeba i na zahradě. Náročnost je hlavní příčinou toho, proč u muškařiny končí tak málo lidí,“ říká. Vychází při tom z bohatých zkušeností vedoucího rybářských kroužků. Jak poznat, že má dítě muškařský talent? Možný adept musí mít zejména silně vyvinutý pud lovce. Dalším nutným předpokladem, který je

možné vycvičit jen pravidelným pobytům v terénu, je schopnost číst vodu. Listovat v ní jako v otevřené knize, mít povědomí o tom, jak je chuť ryb vrhnout se na nástrahu ovlivněna teplotou a pH vody nebo jak odhalit místa, kde ryby číhají na potravu.

V Martinově rodině se tyto schopnosti dědíly z generace na generaci. „Děda je zkušený rybář, který navíc trénoval rybolovnou techniku. To je souhrnné označení pro několik disciplín sportovního rybolovu. Za minulého režimu se tento sport těšil obrovské popularity. Děje se na hřišti a spočívá v nahazování prutem na cíl a do dálky,“ popisuje Martin. Toto umění si pak osvojil i Martinův otec, který v tomto sportu patřil k nejlepším na světě. Dovednosti z rybolovné techniky později uplatnil i v muškařině. Vypracoval se až na pozici trenéra a manažera české muškařské reprezentace.

Martinovi nic nebránilo v tom, aby se vydal ve stopách svého dědy a tatínka. Věnoval se spíš klasickému rybolovu a k muškaření se dostal náhodou. „Na jednom rybářském táboře mě přemluvili, abych jel na závody. S muškařením jsem neměl skoro žádné zkušenosti. Zkusil jsem to a ze čtyřiceti závodníků na mistrovství České republiky

jsem skončil sedmý," vypráví. Že by přirozený talent? Podle Martina spíš náhoda. V dalším ročníku už se tolik nedařilo, a tak si uvědomil, že bez tvrdého tréninku to nepůjde.

V ROLI ZÁVODNÍKA I TRENÉRA

Ten ho nakonec přivedl k zisku mnoha medailí z tuzemských závodů. Mezi jeho největší světové úspěchy pak patří dvě zlaté týmové medaile z mistrovství světa a jedna zlatá z individuálního závodu. Nejvíce si ale váží zlata z roku 2019, které získal český juniorský tým v době, kdy už v něm působil na postu trenéra. Úloha juniorského trenéra ho naplňuje. Objíždí závody, pozoruje talentované muškaře a skládá z nich tým. S ním se pak vydává na mistrovství světa, která se konají nejen na evropských řekách, ale i ve Spojených státech nebo na Novém Zélandu. „K tomuto sportu patří vedle umu také velká dávka štěstí. Závodníci se střídají na vybraných úsecích řek, přičemž se boduje počet a velikost ryb. O vtipné a zajímavé historky není samozřejmě nouze,“ říká Martin a vypráví, jak jednou vyhrál mistrovství díky rybě, která ani nebyla na háčku. „Přetrhla mi vlasce, a tak jsem po ní skočil po hlavě do řeky a náhodou mi uvízla v podběráku,“ směje se.

Česko patří nejen na juniorské, ale i seniorské úrovni k muškařským velmocem. Problémem je, že chybí vedoucí a trenéři, kteří by měli zájem vychovávat novou generaci rybářských talentů. S příliš velkým optimismem nekomentuje Martin ani stav našich pstruhových vod a vyjmenovává celou řadu faktorů, kvůli kterým se počty proudomilných ryb snižují. „Rybí pásma, jak je definoval Frič, už moc neodpovídají tomu, co na řekách vidíme. Třeba lipanové pásmo už skoro neexistuje, parmové je významně narušené výstavbou malých vodních elektráren, v jejichž turbínách skončí velké množství ryb. Když k tomu připočteme další regulace toků, nedostatek organických živin ve vodě,

přemnožené predátory nebo vliv koktejlu znečišťujících látek, jako jsou léky a pesticidy, nemůže to ani vypadat jinak,“ tvrdí Martin. Na některé druhy ryb je vytvářen tak silný tlak, že jejich populace nejen v českých řekách prudce klesají. Jedná se například o lipana, parmu nebo i pstruha potočního. Zájem o ryby ho přivedl na Fakultu rybářství a ochrany vod. V Laboratoři sladkovodních ekosystémů se zabývá raky a jejich interakcemi s rybami. Problematiku udržitelnosti rybích populací tak vidí z vícera úhlů. Jeho cílem je přispět ke zlepšení situace v našich vodách ovlivňováním legislativního procesu. Nahlédnout do útrob rybářské politiky mu umožní jeho letošní stáž v Bruselu. „Budu členem pracovního týmu, který se věnuje problematice rybolovu a akvakultury v Evropské unii,“ těší se na novou zkušenost Martin. ●

Text: Miroslav Boček
Foto: archiv Martina Musila